

امور اداره و تحریریه سنه سلا نیکی
توفیق افندی نظارت ایدر .

ادبیات ، فنون و معارف و مطایبان
ادبیه و شئون معارف و ترقیدن بحث
ایدر . تنویر افکاره خدمت ایلر .

مجموعه ادبیه

۱۷ ۱۳ A.D

امور اداره و تحریریه سنه متعلق خصوصیات
ایچون توفیق افندی به مراجعت اولتور .

در سعادت و ولایات شاهانه ایچون بر
سنه لك آونه سی بکری بش غروشدور .
آونه اجرئی برینه پوسته پولی قبول
ایدیلیر . مرکزى شمديك باب عالی
جاده سنه عطار بورعاکی افنديك
دکایدور .

فنون اجتماعيه دن

مستعمراتك فائده سي وارمي
بوقى ؟

مجموعه مزك دلالت عنوانه باقهرق
هر زمان اديان دن و آكا متعلق مباحث دن
بحث ايده جكمز ظن اولمسون، ملكتمزك،
اهاليزك حيات ساعيانه سنه وسعت ويره جك
هر درلو افكار ومعلوماتك - ادبيانه
تعلق اولسون اولسون - نثري
حساب المملك بزه عائد اولان وظائف دن
بولتيله مندرجاتك برقمى ده مسائل
مهمه اجتماعيه حصر ايتك لزومى
دركاردر .

زمانزده مسائل اجتماعيه لك اهمى
مستعمرات مسائل تشكيل ايلديكى
معلومات . دولتر ترقيات حاله ومستقبله
لرئى هب مستعمراتك ترقينده . اعمارنده
مكمل برحاله كمنده كوربورلر . بونك
ايچون غريده اكر ارباب قلم مستعمرات
مسائله دائر تدقيقات اجراسى كنديلرينه
وظيفه ايدنهرك هب او يولده نثريانده
بوليورلر .

بوچله دن اولهرق موسيو (اوسن)
نامنده بذات طرف دن انكتره لك مستعمرات
تدن تايمين ايلمكده اولدينى تمتعاتك
مقدارينى مين قلمه آلان بر اثرى
كوستره بيليرز . شو اثر كوستريوركه
انكتره لك بر سنه طرفنده مستعمرات
كوندرمكده اولدينى معمولات ومصنوعاتك
قيمتى آمريقا حكومات متجده سنك برسنه
طرفنده بون ممالك اجنبيه كوندرمكده
بولندينى معمولات ومصنوعاتك قيمته
معادل اوليور .

يكن ۱۸۹۷ سنه مى طرفنده انكتره
مستعمراتك ممالك اجنبيه دن وقوع اولان
ادخالاتى درت مليار ۸۱۰ مليون فرانقه
بالغ اولمشيدى كه بونك بوزده فرق بر
راده سنده كى مقدارى انكتره عائد
بوليوردي . ديكر جهتن مستعمرات ده
انكتره يه ايكي مليار اوچيوز مليون قيمته
محصولات وسائر ادخال ايلمشيدركه
بو بوزدن حاصل اولان تمتعه قسم
كليسى يه انكتره راجع اولديقه كوره
انكتره لك مستعمرات موجوده لرن دن
نقدر مستفيد اولدقلى ثابت اولور .
انكتره لك مستعمرات بوزدن تايمين
ايلديكى شو فوائد درجه سنده عجيبا
مستعمرات ده مستفيد اوليورمى ؟ موسيو
(اوسن) مقاله سنده اوراستى ده تدقيق
ايلمشيدر . مثالا لكتره هندستان قطعه سنك
احوال حاضر مى مستعمراتك اكتساب
ايلديكى فوائد بر دليل اوله بيلير .

بوكون قطعه مذكوره انكتره
طرف دن وجوده كتيرلش اولمق اوزره
۱۵۰,۰۰۰ ميل عادى يول ايله ۲۲,۰۰۰
ميل طولنده شمشادوفر خطى ۳۰,۰۰۰
ميل طولنده تفراف خطى و ۳۶,۰۶۰
ميل طولنده قنال موجود بولمقده در .
شو مائر مدنيه و وجوده كتيرمك اوزره
انكتره لكتره هندستانه اون مليار آلون ادخال
ايلمشيدر . شوبله مهم بر سرمايه لك
برمملك اهاليلى احبا ايتك امرنده
نه قدر تاثيراتى كوريله چكى ايسه محتاج
بيان دكلدر .

معلوماتك اوروباك مستعمرات
بولتيقه سى ۱۴۹۲ سنه ميلاديه سنه قريستوف
قولونب طرف دن آمريقا قطعه سنك
كشيله باشلار .
بونار بون دن اولده ، حتى قرون اولاده
بيله استعمار بولتيقه سى جارى ايدى .
فنيكه ليلرك . فوجه ليلرك . يونانيلرك .
روماليلرك استعمار حقده كى تشنات
وموفيتلري معلوم اولدينى كى مؤخرأ
ونديكيسلر ايله جنسوزلرك معاملات
استعماريه لر ده تاريخ شناساك خاطر
نشايدر . لكن اكيوك تشنات استعماريه
۱۴۹۲ سنه ميلاديه سنه سكره كورولمكه
باشلامشيدر . بر طرف دن اسپانيولر آمريقايى
كشك ايدرك اوراده اراضى جديده لك
استعماريه تشنات ايلديكى حالده بر
طرف دن ده بورتكيزيلر غربى و شرقى
آفريقاده خيلى استعمارانه موفق اولوب
بالآخر هندستان طريق بحري سى ده
كشك ايتك . هندستانده مستعمرات
وجوده كتيرمشلر ايدى .

انكتره لكتره فرانسولر ايله بورتكيزلر
ايله اسپانيوللردن جنوق زمان سكره
مستعمرات بولتيقه سنه عطف نظر ايتكه
باشلامشيدر .
ترقيات مدنيه وفيه ده وحسن اداره
تملكتمده بد طولاساچى اولان انكتره لك
مستعمرات بولتيقه سى ايلري كوتورمكده
ملل سائره بده تقدم ايلمشيدر . واقعا
مذكور بولتيقه سى التزام ايتدك دن برمدت
سكره يعنى ايتك ايتد لرنده انكتره رجال
سياسيه سى ده دولت مشار اليه دن اول
مذكور بولتيقه سى التزام ايتك بورتكيزلر
ايله اسپانيوللرك خطاسنه ذوجار اولهرق
بعض مستعمراتى الدين جيقارمقه عجيبور
اولمشيدر ده شو ضايعات انكتره ايچون
بر درس عبرت اولهرق . مستعمراتك
انكتره يه قارشى اولان رابطه لر كى كندكجه
تقويت پذير ايتكه برابر ترقيلر تايمين
ايدنه جك اسباب ووسائل هر نه ايسه بحق

دوشونوب موقع اجرايه قويمق دن كرى
طورولممشيدر . شو سايه ده دركه انكتره
برعصردن برى مستعمراتى هم فوق العاده
چوخالتمه وهمده بوللري كندكجه ترقى
ايتدirmek موافق اولمش و آلرك ترقيسى
ايسه انكتره لك فوق العاده اكتساب ثروت
وانكتره لك ده صوك درجه كسب قوت
ومكنت ايلمى مستلزم اولمشيدر .

افراد اهالى به عائد خصوصى ثروتلر
كى بر قومك ثروت عموميه سى ده باليكتر
ادخار ايديلوب براقلمق ايله تزايد ايتز .
فكر كسب جلا ايلمى آيچق ايشلديلى
سايه سنده ممكن اولدينى كى ثروتلر ده
باليكتر ايشلديلك شرطيله فوق العاده تزايد
ايدرلر . ثروت ايشلديلك ايچون اك
مهم وسائط دن ريسى اراضيدر . انكتره لك
مستعمراتى سايه سنده اكتساب ايلديكى
ثروت جسيمه يه بحق ثمره دار ايدنه بيله جك
تشنات عظيمه يه اجرايه انكتره قطعه سى
كى بالنسبه غايت ضيق وكوچك برمملك
مساعد اوله مز . بونثروت جسيمه ايچون
غايت وسيع وبى نهايه اراضى لازمدركه
بوده آيچق مستعمرانده بولنه بيلير .
ثروت مذكوره مستعمرانده صنايع ،
زراعت ، تجارته وسائر بيك درلو وسائط
حصول ثرونه تطبيق اولهرق كوندن
كونه نما پذير اولدق عائد اولدينى قومك
مدار تزايد قوت وشوكنى اولور .

خوشه چين اشعار عثمانيه

جنتمكان سلطان سايه خان اول زمانلرى
شعراى بنامندن مناسرتى جلال جليليك
آنارندن :

املك اوچن جام مى ايچ سن دى قانك آنك
شهلوندم حكم شرعيدر مقرر قانه قان
قابل تشبيه اولوردى وجهك باده نظر
ماحصل بوزى جيجكلى اولمسيدي كلستان
برغزلندن :

دبر من بولمده اولمين ايرمن وصاله
جاء سنك بوسوزلرك آدمير اولدوير
عيتيله مهر حسنك ايكن عالمك كوزى
سنسر كوريرمى عالمى هيچ آدمك كوزى

(جليلى) تك برغزليدر :

قصر قدرك اوج كيوان ايله بيسان اولدى طوت
شمسه ايوآن آكاخورشيدرخشان اولدى طوت
چون هين خار جفادر باغ دمرك حاصلى
هر طوف جولانكهك بر باغ و بستان
اولدى طوت

عاقبت برباد اولور عالمده عمر وعز وجاه
اوركى دولت سريرنده سايمان اولدى طوت
چونكه واقف اوليور سبن لى معاه سربنه
وار براق فكرتكه عرشى ميدان اولدى طوت
جوانى :

غنچه به اول لعل در بوشى نيجه تشبيه ايدم
غنچه آيچق برده ندركه آنك دندانى يوق
شول كوكل كه آنده شوق وعشق دن بوقدر اثر
بر خراب آباءه بكنزركم آنك عمرانى يوق
دفتر وديوانه صيغمر هانكي بر سبن ديسم
محت ودردك جوانى حدى يوق پايانى يوق

جورى :

عزم ايلسه نه جانبه اول كعبه اميد
قبله نما كى يوركم دترر اوسته

جامى :

جائى واردر آتش عشقكه سوزان اوليه
دلى وار سوداي زلفكه پريشان اوليه
كلشن عالمده ال جك اول كوزلدىن كيم كوكل
سرو كى سر فراز وباك دامان اوليه

شعر

سنكلكه سويلشهلم . . .

اولجه هر طرف آلوده نجوم صفا
ويرنجه هر بره نزهت بهار دل آرا
كيدنجه كلشنه هر كس سنك ايله احرا
جيقوب ده كوكلره كرمك ، اميد جلوه نما
سنكلكه سويلشهلم كل ، بهارى سويلشهلم

فقر ايتده در ترك عشق ايله اجلم
يازيق دكلى . . . بكا سويله مهر بى بدلم
ترحم ايله فقط قبره كيرمده دن ايلم
طبيعت اويقوده بيهوش ايكن همان كوزلم
سنكلكه سويلشهلم ، ماجرا بى سويلشهلم

سرور ايچنده بوكون هر طرف تزيه و بديع
مزمهر اولدى سما . . . بك فرختار ربيع
كورك ساي موصف اولان هزار رفيع
ديبور بو آرى تنزهله غريب و خجيع
كلك ده مشجر (زهنده) عشق سويلشهلم

سنكلكه سويلشهلم ماضى غمى ، دلدار !
بى اوزن ، بى تخويف ايدن غرامى ، نكار !
سنكلكه سويلشهلم ديكله سون بى ازهار
مكلك ده كابه محزون عشقه سز ، اى بار !
بهارى ، عشق محبى او يرده سويلشهلم
جواد رفيعى